

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt IX. [i.e. II.] Denudatur absurditas suprà positæ Caluini doctrina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

360 DE CHRISTIANA LIBERTATE
Iustiam obliuiscatur. [Nam cum Lex, inquit, neminem
iustum relinquat: aut ab omni spe iustificationis ex-
cludimur, aut ab illa nos soli oportet: ac sic quidem
ut nulla prorsus operum ratio habeatur. Nam qui vel
tantillum operum se afferre debere ad obtainendam
iustitiam cogitat, non potest modum aut finem praesi-
gere, sed debitorem vniuersa Legis se constituit. Sub-
lata igitur (ait) Legis mentione, & omni operum cogi-
tatione seposita, vnam Dei misericordiam amplecti
conuenit, cum de iustificatione agitur; & auersio à no-
bis aspectu, vnum Christum intueri. Non enim illic
quæritur, quomodo iusti simus; sed quomodo, iniusti
licet ac indigni, pro iustis habeamur. Cuius rei si cer-
titudinem aliquam assequi volunt conscientiae, nul-
lum Legi dare locum debent.] Hæc de prima parteli-
bertatis Caluinus. Si milisque farinæ sunt, quæ adiun-
git de secunda: [Altera, inquit, pars est, quæ ex superio-
re illa pendet: ut conscientiae non quasi Legis necelli-
rate coactæ, Legi obsequantur: sed Legis ipsius in go-
liberæ, volūtati Dei vtrò obedient.] Quod ira conte-
quentibus explanat, ut satis intelligi possit hoc cū vel-
le, etiamsi omnia iustorum opera, cum ad Legem te-
nocantur, peccata sint, & maledicto obnoxia, mino-
meque ijs Lex impleatur: tamen vel dimidiatum &
inchoatum obsequium, alacriter promptoque ante-
mo cælesti Patri offerri oportere.

CAPUT IX.

Denudatur absurditas suprà posita Caluini doctrina.

IN duabus autem hisce partibus (nam de tercia pô
suo loco dicendum est) vide quæ, quantaque ablo-
da insint. Principiò, sicuti definitur in eonostra esse ius-
tificatio, quod multi habeamur, cum simus iusti &
indigni: ita etiam ponitur in eo Christiana libertas

quod

quod cum adhuc reuera peccati serui maneamus, tam
enem
s ex-
dem
ai vel
adam
orati-
Sub-
cogi-
pledi-
à no-
m illic
in iusti-
si cer-
, nul-
arte li-
adiun-
perio-
necelli-
is ingo-
conte-
e uel-
gem te-
, min-
arum &
ue ani-

trine.
ertia pôl
e abfir
a esse in-
iusti &
liberis
quod
quòd cùm adhuc reuera peccati serui maneamus, tam
men habeamur pro liberis. Quòd si quisquam forte
nondum perspiciat, quemadmodum id ex Caluini
verbis elici possit, efficiam ut id clare possit intue-
ri. Nemo (ut opinor) negabit eo ipso hominem esse
seruum, quo peccator est & iniustus. Qui enim facit
peccatum, seruus est peccati. Peccato autem seu iniu-
stiae opposuit iustitia; sicut libertas seruituti. Quare
sequetur à contrario, eo ipso fieri hominem liberum,
quo iustus enaserit. Si autē eo quisque donatur liber-
tate quo iustificatur: nōne est necesse ut quomodo iu-
stus, ita liber abeat? Atqui iustificatur, secundum Cal-
vinum, non quia detrahatur iniustitia, sed quia pro iu-
sto habeatur. Relinquitur ergo hoc planissimè, non
ideo fieri hominem liberū à peccato, quia verè exuat
peccati seruitutem: sed quia pro libero, qui seruus sit,
habeatur. An potest dici nō esse peccati seruus, in quo
itaadhac peccatum grasserit, ut nec cogitatio, nec af-
fectus, nec opus ullum sit quod non inficiat, conspur-
cat, maledicere que & iræ Dei obnoxium reddat? Quis
peccati seruus, nisi is, qui quoquo se vertat, peccatum
tamen effugere nullo modo possit? Nondumne ergo
experciscimur, & attendimus, quid monstrari alat spe-
ciosa illa verbis & inanissimæ plena cōsolationis, Cal-
vinianæ libertatis descriptio? Euadere enim, quisquis
eam probat, nō potest, quin horum alterum fateri de-
beat; aut in eodem homine simul cum vera seruitute,
veram inesse libertatem: aut, si id rerum natura nō pa-
titur, cum vera seruitute, falsam & fictitiam titula-
remque dumtaxat libertatem esse. Secundò, assertio
doctrina eadem libertatem à peccato cum aperta te-
stificatione de assidua violatione Legis: immo verò
cum ea professione, qua statuatur impossibile esse im-
plete Legem. Atqui non potest iniustitiæ regnum effu-
gere, qui diuinam Legem non impletat. Tametsi enim

562 DE CHRISTIANA LIBERTATE
iustitiam hominis Christiani esse isti negant in obe-
dientia Legis; tamen in iustitiam in perpetua eius vio-
latione sitam esse, negare non possunt. Ergone libet
quisquam esse definietur ab iniustitia, qui iustitiae vio-
lare Legem nunquam intermitat? Tertio, non tollit
solum haeresis ista Legis observationem, sine qua im-
possibile est effugere peccati dominatum; sed quo li-
beriorem conscientiam reddat, vinculum & obliga-
tionem diuinae Legis abrompit. Negat enim Legem
ad observationem sui obstringere eum hominem qui
sir particeps Christianae libertatis. Quid enim aliud
illa verba sonat, quae ante protulimus? [Cum Lex ne-
minem iustum relinquat, aut ab omni spe iustificatio-
nis excludimur, aut ab illa nos solui oportet, ac sic qui-

*Similiter do-
et sribens in
cap. 5. ad Ga-
lat. ad illud:
Si spiritu du-
simmo.*

dem ut nulla prorsus operum ratio habeatur.] Ne ta-
men quisquam hinc colligeret, Legem Dei fidelibus
superuacaneam esse doceri, subiungit usum Legis esse
in eo quod doceat, hortetur, exstimuletque ad bonum
Christianosque sui officij admoneat. At cuius, inquit,
officij? Nullum enim iam homini libero necessarium
officium; nullus peccato locus relinquitur, abrogata
obligatione Legis. Vnde enim estimanda est officij
faciendi necessitas, nisi ex regula officiorum? quoniam
autem haec, nisi Lex Dei moralis? Peccati item quz
ratio, nisi quia Lege prohibente designetur? Cuius Le-
gis soluto vinculo, vique ipsa conscientias obligandi,
dicat nobis Caluinus, quosnam eius ad bonum stimu-
los reliquerit? Neque enim eneruata ad eum modum
Dei Lex, aut stringere iustum quemquam potest, aut
suis minis pungere, quae nihil ad eos pertineant, qui
vinculo Legis nullo teneantur. quis etiam neget ve-
rem illam ceremoniarum legem spiritualiter intelle-
ctam, modo quoque docere & adhortari. Aut igitur
praeter docendi monendi que vsum, obligandi vis tri-
buenda est morali Dei Legi, aut statuendu est perinde

hang

hinc ut illam abrogatam esse. Nec verò dicere quisquam possit, obligare Legem ad obseruationē sui, sed violatori, si in Christum credat, damnationem non inferre. fieri enim non potest ut eum Lex non damnet, qui in sui violatione perseveret. Etsi enim Christus pœnam in se transtulerit Legis, ne is qui antea Legis violator existit, sed pœnitendo à Legis violatione recessit, damnaretur, non tamen patrocinari hoc ei potest, qui Legem trāsgredi & violare persistat nisi forte dicēdū esse putemus, Christū ad hoc pro nobis mortuum, ut nobis emeret violandæ Legis impunitatem. Quare fuisse est quod dicit Aretius, Legem Dei esse abrogatam reo, quia vires suas in reum non possit exercere, alio persolente pœnas. Ad præteritam quippe Legis transgressionem, non ad perpetuam, referenda est pœnae per alium suscepta persolutio. Quodque Paulus ait Legem mandatorum euacuatam, ne damnaret, aut Legi nos esse mortificatos per corpus Christi, ut iam in nos ad damnationem præualere nō possemus, ideo dictum est, quia, sicut idem Apostolus ait, Christus de peccato damnauit peccatum in carne sua, iustificatio Legis impletetur in nobis, qui non secundūm carnē ambulamus, sed secundūm spiritum. Damnare ergo Lex non potest; sed eos quos à priorum transgressionum vinculis Christi sanguis absoluunt, & iam in posterum suæ Legis obseruatorēs effecit. At isti absurdissimè cum perpetua violatione Legis, per quā tota etiam iustorum vita peccatum sit, prætextū Christianæ libertatis, coniungūt impunitatem, eoque perperam Legis abrogationem trahunt. Denique, cùm verissima libertas sit in eo quod bonis operibus exercendis, Deo alacriter prompteque seruiatur, iuxta illā celebratissimam sententiam, Deo seruire, regnare est; heresi ista nullam hīc vult prorsus operum haberi rationem. Et tamen, si vera seruitus est, perditè viuere;

libertas ergo est, bene sancteque operari. Si seruitus
est, parere cupiditati, nequiter agendo: libertas ergo
est, obsequi charitati, recte pieque operando. Quin &
Caluinus ipse, in secunda libertatis parte, ponit prom-
tam atque alacrem obedientiam, quam dubium non
est sitam esse in executione mandatorum, ideoque in
opere atque exercitatione virtutum. Aut igitur in hac
causa Christianæ libertatis, magna est operum haben-
da ratio, si ad eam prompta & alacti: obedientia per-
tinet; aut si nulla operum habenda ratio est, ad nullam
potest libertatis partem diuinæ Legis obedientia per-
tinere. Quamquam quæ possit in obediendo seruen-
doque esse alacritas, ubi omnia credantur conspurca-
ta atque polluta? Quis non potius in offerendo me-
ror, cum nihil nisi claudum atque deforme tanto
Domino offeratur?

CAPUT III.

*Respondeatur ad argumenta Calvini, quibus primam &
secundam suæ libertatis partem stabilire conatur.*

AT, inquit, qui tantillum operum afferre se de-
bere cogitat, non potest modum aut finem pre-
figere, sed debitorem se Legis vniuersæ constituit.)
Quid ergo? Tu debitor esse nō vis vniuersæ Legis mo-
rais? & quænam erit sine debito necessaria obedien-
tia? Neque enim propterea non est obedientia neces-
saria, quia non est ex necessitate, sicut Scriptura lo-
quitur; id est, non solo meū, non coactione, non ani-
mo illibenti & contranitente, sed promptè atque ala-
criter deferenda. Quod autem Paulus de debito lo-
quitur vniuersæ Legis facienda, non ad moralem, sed
ceremonialem Legem est referendum: cùm aperie di-
cat, eum qui se circumcidat, debitorem se facere vni-
uersæ Legis facienda. Non dicit eum qui diligat, non

cum